

خلفه درغزو

مدیری: جلال ساهر

اداره خانه

استانبولده نور عثمانیه
جاده سند، ۴۰ نومرولی
«تورك يوردی»

چشنبه ۱۹ ايلول، ۱۳۲۹

سیریل: ۱ صانی: ۲۴

سیریل

عثمانی مملکتی ایچون ۱۲ غروش
روسیه و عجمستان ایچون ۲ روبله
باشقه مملکتلر ایچون ۵ فرانق

صایدی ۱۰ پارویه

هفته ده بر، نورن یوردی، طرفدن مبقایبر

«خلفه درغزو» نك دائمی بازچیدری

خالده ادیب خانم • آقا کوندوز • آق جورده اوغلی یوسف • احمد آغایف • توفیق نورالدین • جلال ساهر •
حسین زاده علی • حمدالله صبحی • عاقل مختار • عبدالفیاض توفیق • علی جانب • علی سعادت • علی علوی • غالب بختیار •
کاظم نامی • کوپرلی زاده محمد فؤاد • کولک آب • محمد امین • محمد علی توفیق • محمد وح شوکت • ناظم بکدر •

و یایا اولدوق یایا قەز از مەر سیاحتک پروغمانی حاضر لادق .
«ایندیکه رازکان حریه خریطه لر می بول بوساله لر می
کوبولورده بجاناً ماساغق ایچون آلدیمز بر چوق سولغانو
شیدیمز . چچک آشیس یاقق ایچون آلدیمز آشی توپلری
بوکانه نرک اون بش بکری اوقه لقی بوکرله تووزک بشنجی جمه
کونی استانبولی ترک ایتدک .

« یاقق بر آتیده یکیرده جکیز حرارتی بر حباتک ذوق تخلی
ایله سرمت اولیور و ملی شاعریم محمد امین بکک :

بن بر تورکم نیم جسم اولودر

آتش ایله اوزوم سینه ملولودر

ترانه سی هپ بر آغردن تکرارلا یوردق . کوبولورده تأمین
ایده جکیز مادی و معنوی فائدلردن باشقه تورک کنجلیرک آرق
قوسولی اوطه لرده . سالون کوشه لرینده تللیک ایله مشغول
اولادقلری و تورک کونجک هر شیشه یتدیکنی ده عالمه کوسره جک
ایدک . بوندن سوکره بوتون کنجلی طرفندن یاییلمانی غنی
ایندیکن بو خیرلی سیاحتلرک ایلیک آدمی بز آتدیمز ایچون
یوره کز لکسز و صمیمی بر دویغو ایله چار یوردی . »

خ . ر

برآز تاریخ

ایلیک پادشاهمز

بودولقزی قوران ایلیک پادشاهمزک آدی سلطان
عثمان دز . اونک ایچون بزه عثمانی دییورلر سلطان عثمانن
اول گلن دده لریمزه عثمانی دیخزدی ؛ اونلره یالکیز
«تورک» دینردی . آسیا قطعه سنده تورکستان دینان قوجه
برئولکدن چیقان بو قهرمان ، شجاعتی ، فداکار تورکر
ایران ، چین ، هندستان ، روسیا گبی بو یوک مملکتلری
ضبط ایتشلر ، بوتون دنیسایه حاکم اولشلردی . دنیانک
هر طرفنه یاییلان بو قدرتی قوم هر طرفده آری آری
حکومتلر ، پادشاهقلر یاییورلردی . بر قم تورکارده
بر یرده ، بر شهرده اوتورمایارق «عشیرت» حالنده
یاشایورلر ، کندی بکریز . دینلرینک قومانداسی آلتنده
یازین بر یرده قیشین بر یرده وقت گچیریورلردی .

ایشته بزم دده لریمزک منسوب اولدینی عشیرته «قایی
خان» عشیرتی دیرلردی . بو عشیرت تورکستانه یاشاردی .
فقط او آشناده بوتون دنیای تیره تن ، جنگیز خان نامنده

«تورک اوجاغی» قوران مکتب طیه لیلر ایدی . ذاتاً
هرائی ایشک ایتداسنده چو غه «مکتب طیه» یاشدیرمه
لرینی کورییورز . طیه لی منور کنجلیر ، مملکتیمزک آک
زیاده ترقی ایستمن ، فداکارلق کوسرن چو چقلیدر .
«تصغیر افکار» رفیقیمزک بو هفته چیقان نسخهلردن
برینده «آناطولیده یایا سیاحتی خاطرهلری - ۱» دییه
بر مقاله اوقودق . بر قاج تورک کنج آناطولیده خلق آره سنده
یایان سیاحت ایتشلر ؛ یعنی خلقه طوغری کیتشلر .
خاطرهلری یازان قارداشیمزک «یایا کزن طیه لیلر نامه
قبریلی اعرافان» دییه اعضا آیتشدن و سیاحتنامه کی
افادلردن آکلایورز که خلقه طوغری کیتکم مهم تشبته
بالعمل ایلیک باشلا یانلرده یته طیه لیلردر . «خلقه طوغری»
طیه لیلر می صمیمتله آلفیشلار . و بو یولده دیکر
کنجلیرکده طیه لیلره یولداش اولمیزی تمی ایدر .
آناطولیده یایا سیاحت خاطرهلرینک مهم کوردیکیز
قسملرینی آشاغی به نقل ایدیورز :

«مملکتک . حق حیاتی ، تورک کوبولری یوکسک مملکه
قازانه جغه درین و صامسماز براغان و عقالده قانع اولانلردن
اولدیمز ایچون ، بو یوک بر اکثریت یایدینی کی بزمده یونلره
قارشی لایقده قالماساقلمز ایجاب ایدیوردی . ذاتاً بو عسکر
قارداشلریمزک یاشادینی محیطی کورمک ، طرز حیاتلری تدقیق
ایک آتقیق تورک کنجلیرته عائد بروطفه در . حیات اجتماعیه سی
یوکسکیش اولان هر هانکی قومک تاریخ ترقیاتی آچیلیرسه
کنجلیرک . کنج فکرلرک نه بو یوک بر قوت ، نه درجه مهم
بر عامل اولدقلری قولایچه کوزه چاربار .

«بر مملکتک کنجلیر حیات ملییه متعلق اولان
هر خصوصده بوتون مامهلری . انکالری قیرمه عزم ایتش .
ملیتله عائد مسئله نرده هر مملکتک فو قجه چقار . جسور و متثبت
و قیریز بر قوت اولایدور .

«تغیر هوای اورمانلری ، بابرلری ، بوکسک یایلاری ،
صحی و مواد مغذیه دن زنکین غدالریته رغماً بو کونکی
قارده شلریمزک یته بویه بر اسکت کی قورو یاشامالری ده
مسکیز نامه آیریمه شایان تدقیق بر مسئله صحیه تلقی ایدیور
و بر آن اول آناطولییک کوی حیاته قوشمق ایستبور ایدک .
فلا کنلرک ، مصیبتلرک تواییس ده بو آرزومیزی قوتلدریریور
ایدی . ایشته عین امل و غایه آره سنده قوشان بز کنجلیر
عین مکتبک ، مکتب طیه نک محیط فیض و عرفاننده بر ایدک

بو یوک بر تورک پادشاهک هنوز اسلام اولماسی، اسلام دینده اولان «قانی خان» عشرتی آناتولییه قاچیردی. او وقت آناتولیده «سلجوق» حکومتی دین بر تورک حکومتی واردی. بو حکومتک پادشاهی «سلطان علاءالدین» قوشیده او طوغور، قانی خان عشرتی بگی اولان «ارطوغرول» بک «بونی خبر آلدی و او پادشاهدن مملکت ایستامگه قرار ویردی. ارطوغرول بک بوایش ایچون کسندی اوغانی او پادشاهک یاتنه گوندهردی؛ پادشاهده بک اعلی دییه رک ارطوغرول بکک عشرتیه «آقره» طرفلرنده گوزلر برلر ویردی.

برگون ارطوغرول بک آرقاداشلریله آناتولیده گزه رکن بر بریله غاوغا ایدن ایکی اوردویه راست گلدی. بونلردن بری قوتلی گلمش، دیگر قنا حالده بوزولمه یوز طوتمشدی. ارطوغرول بک غاوغا ایدنه بوایش طرفدن هیچ برنی طانیایوردی. فقط هم کندبسی هم آرقاداشلری بک مرده بک قهرمان آدمایردی. اوته طرفده محاربه ایدیلیرکن بری طرفده قبل قبل اونک سیرینه باقی نفسلرینه یدیرمدیلر. همان ضعیف طرفه یاردیمه قوشدیلر. ارطوغرول بک ایله آرقاداشلری ضعیف طرفه یاردیم ایدنجیه، بو طرف قوتلی گلدی. قارشینده کی دوشمانی بوسکوردی. بر تورک شاعری، بوشانی وقعه یی باقکزر ناصل آکلاتیور:

ایلاک پادشاه عثمان بکک پدری

ارطوغرول بک، یاننده رفقلری

برگون قیرده گزه درلرکن، دوگوشن

ایکی اوردو گزورلر تا اوتهدن.

حرب اولورده اوزاق دورورمی ازلر؟

دیزگین ووروب بیگیرلری سوره درلر.

باقارلرکه ایکی اوردو چاتیشمش؟

قارخی، قیلچ، بالغه، طوبوز قاتیشمش.

بیلمیورلر بو غاوغا ایدنلری،

مغلوب اولمش بر طرفک عسکری.

نهایسینلر؟ گری دونک یاقیشماز،

حرب اولورکن تورک اولادی قاچیشماز.

غالبیه یاردیم ایتک، بو قولای،

وورغونلردن، باغمالردن دوشر پای.

فقط تورک بگیت، آسلا ن قانلیدر.

عاجزلره یاردیم ایتک شانلیدر.

ارطوغرول بک دوشکونلرله بر اولور،

او بر طرف غالب ایکن بوزولور.

اجدادمن قهرماندر، بو یوکدر،

قهرماندر دیمک بیلر کوجو کدر.

محاربه دن سوگرا ایش آکلاشیلدی: مگرسه

ارطوغرول بکک یاردیم ایتدیک عسکر، کندیلرینه

اولجه مملکت ورنن تورک پادشاهک عسکری ایش.

بو عسکرلر کدوب باشلردن گچنی پادشاهلرینه آکلاتیلر.

ارطوغرول بکک عسکرلرین کندیلرینی ناصیل بوزغوندن

قورتاردیغی سویولر. سلطان علاءالدین بوندن بک زیاده

نمون اولارک اونلره مکانات اولارک «سوگود» اسمنده

گوزل بر مملکت ویردی، گوزل گوزل هدیه لرده

گوندهردی. ایشته ایلاک پادشاهز سلطان عثمان بو قهرمان

ارطوغرول غازی بکک اوغلیدر، و سوگودده دوغمشدر.

سلطان عثمان، بابایی ارطوغرولک وفاتندن سوگرا

عشیرتک بگی اولدی. اطرافده کی مملکتلر، اوزمان

استانبولده او طوران «یزانس» امپراطورینه تابع روم

قلعه لریدی. سفاهته، ظلمه، اخلاقسز قلعه آرقق تولوب

یتیمگه یاقلاشمش اولان بو قوتسز حکومته عثمان بک

برجوق محاربه لر ایتدی. برجوق قلعه لر، حصا درلر،

شهرلر ضبط ایتدی. عثمان بکک معیتده کی قهرمان

تورک شجاعت و فداکارقلری، گوزل خوبلری

سایه سننده هر طرفه موقوف اولیورلر، اسلام دینی

هر طرفه یاپیورلر، خرسیتانلره قارشى هیچ بر عدالتسزک

ایتمه رک اونلرکده سعادت تأمین ایدیورلردی. حتی،

آمرلرینک ظلمندن، استبدادنن اوصامش اولان روم

اوردو ترتيب ايدهرك گلدیلر و «قانیزه» بی محاصره
ایستدیلر. دشمن آرا صبرا قلعه دن حیقان عسکرلریمزله
مخاربه اییدیوردی. اوتارینجه، دنیانك هیچ برطرفنده
امثالی اولمایان طوپلریمز صباحدن آقشامه قدر قلعه بی
دوگویور، دیوارلرده برطاق دهلیکدر آچوردی. فقط
دوشان بوده لیکری، عثمانیلردن وقتیه آتش اولدینی
أسیرلره زورله تعمیر ایتریورد، مقاومت ایلیوردی.
ایشته بوأسیرلردن بری وطنی علیهنده بویه زورله
خدمت ایتمکی وجدانه سیغیرامادیندن خاطرینه گلن
برفداکارلنی یاقیق ایچون فرصت قولانمعه باشلار:
براقشام قلعه بدنلرنده کدیکلری قایماق ایچون طوپراق
طاشیمقده ایکن قلعه نك جیخانلکنه ناصیسه یاقلاشیر؛
وَأطرافنده کی آداملرک تلاشندن استفاده ایدهرك اورایه
گیره. چاقاق طاشیله یاننده کی فیتیلى طوتوشدیروب
نوبخی یتشمه دن اول جیخانلکی آتشلر. بردن بره
غایت قورقونج برگوروتوایله قلعه نك بر طرفی باشند
باشه بیقیلیر، تعمیری قابل اولمایان بویوک برده لیک آچیلیر.
عثمانی اوردوسی ده اورادن ایجری گیروب اومشورقلعه بی
قولایقله ضبط ایدهر.

وطنی ایچون کندیسینی فدا ایدهن اواسمی مجهول
تورک قهرمانی بوتون وطنداشلره بر مثال اولمالیدر.
برملته وطنی ایچون جانی أسیرکمه یه جک آداملر بولونورسه
اوملت هیچ برزمان باتماز، دایما یوکسه لیر.

علی اونباشینك کویلی قارداشلرینه سوزی

— طویدیکزیمی قرده شلم گچنده؛

قصبه ده بر قاج اوولو بریره

طوبلانه رق دیمشکرکه: «بز بویه

نه وقته دکه اویقو، رؤیا ایچنده

طوراجغز؛ مسکین، اولگون، خبرسز،

خسته، یوقسول، دوشونجسز، قایغوسز.

اهالی، هر طرفده عثمان بگك تبعه سی اومق ایستورلردی.
«سلجوقی» حکومتی محو اولارق برینه آناطولینك
هر طرفنده کوچوک کوچوک بگلكار وجوده گلدیگی
صیراده عثمان غازی ده استقلالنی اعلان اییدی. وَاوگوندن
صوگرا عثمانی حکومتی هرگون بویومگه، عثمانی تورکاری
هرگون داهای قدرتی، داهای شوکتلی اوملعه باشلادی.
اطرافنده کی روم مملکتلری بربرر عثمانیلر آلته کچور،
دولتیز بویوبوب، قولته نیوردی.

سلطان عثمان ایچه اوزون برسلطتدن صوگرا وفات
ایتدیگی زمان، اووقت وحالا آناطولینك آك گوزل
شهرلردن اولان روسه شهری روملردن ضبط ایدییش،
عثمانی مملکتی بویومش، قوتلی بویوک بر دولتک تملی
فورولمشدی...

مجهول برقهرمان

عثمانی تاریخك هر صحیفه سنده بزده کی وطن
سویکسنك، فداکارلغك، قهرمانلغك نه قدر بویوک
اولدینگی گوسته رمن برچوق شانلی مثالر وادرد. عثمانیلر
ایشته بوقهرمانلق سایه سنده آورویایه گچهرك بویوک بر
حکومت یاقشیلر وهر طرفدن صالدران دوشمانلره
یوزلرجه سنه قارشى قویمقدن گری دورمامشلردر.

آك عاجز، آك کوچوک برعثمانی بیله وطن اوغورنده
نوله سی بیلیر. ایشته شیمدی سزه آگلاناچم حکایه،
مجهول برتورک نفرینك وطنی ایچون نه یایدینگی گوسته رمن جک:
اجدادمز، مجارلره ایتدکاری «مهاج» مخاربه سندن
صوگرا، مخارستانى ضبط ایتشلر و «بودین» ی یعنی
شیمدیکی «بوداپشته» شهرینی برولایت مرکزی
یاقمشلردی. فقط هنوز ضبط ایدیلمه یین غایت مستحکم
و قوتلی بعض قلعه لر آرا صبرا عسکریمزه آتی هجومار
یاییور، برچوق قتالقی اییدیورلردر. بوقلعه لر دن بری ده
مشهور «قانیزه» ایدی.

عثمانیلر بو مشهور قلعه بی ضبط ایچون بویوک بر